

TALEPAPIR – DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Åbent samråd – BUU alm. del samrådsspørgsmål E om holdning til anvendelse af den generelle brug af Muhammedtegninger i undervisningen i folkeskolen, herunder udarbejdelse af undervisningsforløb til emu.dk.
Titel	Samrådstale om Muhammed-tegninger i undervisningen
Målgruppe	Børne- og Undervisningsudvalget
Arrangør	Børne- og Undervisningsudvalget
Taletid	5 min
Tid og sted	Torsdag d 26. november kl 10.15-11.15 i Landstingssalen i Folketinget

Disposition

0. Indledning

- 1. Muhammedtegningerne i udlandet og i Danmark**
- 2. Muhammedtegninger som del af undervisningen i folkeskolen**
- 3. Materialer på emu.dk**
- 4. Afslutning**

1. Indledning

- En række af Børne- og Undervisningsudvalgets medlemmer har bedt mig om at redegøre for regeringens holdning til brugen af muhammedtegningerne i undervisningen i folkeskolen. Samt at redegøre for, om regeringen vil tage initiativ til, at der bliver udarbejdet et undervisningsforløb, som kan inspirere og hjælpe lærerne, så de kan planlægge et forløb om Tegningesagen.
-

2. Muhammedtegningerne i udlandet og i Danmark

- Jeg synes, at det rejser en vigtig debat, og den er – fuldstændig som ordføreren siger – opstået i kølvandet på det forfærdelige drab på skolelæreren Samuel Paty. Han blev myrdet i en forstad til Paris af en radikaliseret mand, fordi han i sin undervisning havde vist tegninger af Muhammed.
- Regeringen tager – ligesom I, der er til stede her – stærkt afstand fra drabet, og udtrykker vores dybeste sympati med ofret og hans familie, det franske folk og den franske regering.
- Ytringsfriheden er en helt grundlæggende værdi i et demokratisk samfund. Vi hverken kan eller vil acceptere, at islamister gennem terrorhandlinger truer vores demokratiske rettigheder og værdier.
- Vi kan ikke – og vi vil ikke – acceptere, at lærere bliver truet i deres undervisning i folkeskolen, i forbindelse med deres valg af undervisningsmaterialer.
- Derfor ser regeringen i øjeblikket på, hvordan vi kan skærpe straffen for trusler, der skal forhindre andre i at ytre sig og deltage i den demokratiske debat. Den beskyttelse af blandt andet lærerne er efter vores mening helt fundamental.

- Regeringen har en meget klar holdning til det, hvis nogen forsøger at true lærerne til at træffe bestemte valg i denne sammenhæng og i øvrigt alle andre sammenhænge.
- Det er og må aldrig være et problem, at lærere vælger bestemte typer af undervisningsmaterialer i deres undervisning. Problemet er derimod, at der er nogle, som bruger vold og trusler om vold til at forsøge at begrænse vores ytringsfrihed og den fundamentale ret til at undervise i de ting, man vil i et klasselokale. Det må vi aldrig acceptere som samfund.
- Det er klart, at hvis man som lærer bliver mødt af trusler, skal man melde det til politiet. Man har ret til beskyttelse, hvis man bliver udsat for trusler og der vil politiet gøre alt, hvad de kan for at værne om borgernes sikkerhed og lærernes mulighed for at være trygge i deres arbejde.

3. Muhammedtegninger som del af undervisningen i folkeskolen

- Jeres spørgsmål har to elementer. Det første er principielt og handler om, hvor meget vi fra Christiansborg skal fastsætte af krav til indholdet i undervisningen. Det andet er praktisk og didaktisk og handler om, hvordan vi bistår lærerne med at håndtere svære emner i deres undervisning.
- I forhold til det første – som der jo har været en hel del debat om – er det en del af kernen af vores folkeskole, at undervisningen skal omfatte demokrati og frihedsrettigheder. At der skal være en balance i undervisningen i øvrigt. Der er gange, jeg som minister har været inde og blande mig – blandt andet i forbindelse med det der hed Adam og Eva, hvor man på nogle privatskoler havde valgt undervisningsmateriale, som kunne give en ide om, at man var ubalanceret i sin undervisning. Så det, der er tradition for i Danmark, er, at vi ikke blander os fra samfundets side, med mindre der er en ubalance i den måde, man går til undervisningen på.
- Tegningesagen kan som en væsentlig begivenhed i dansk historie indgå som en naturlig del af den undervisning. Men ligesom en række andre store historiske begivenheder som fx krystalnatten, vores indtræden i EF i 1972 og finanskrisen, så *behøver* den ikke at indgå. Altså vi har ikke på den måde et pensum i forhold til, hvad der *skal* indgå i undervisningen. Det er traditionen i den danske folkeskole.
- Og om man – som del af sin gennemgang af Tegningesagen – vælger at vise tegningerne eller ej, er også i praksis op til den enkelte lærer.

- I Danmark er det nemlig den enkelte skoles bestyrelse, der fastlægger principperne for undervisningen, og det er den enkelte lærer, som inden for de rammer udvælger det materiale, de mener bedst understøtter undervisningen. Det er et fagligt valg, og det er et valg, lærere træffer hver dag. Sådan har det været i mange år, og sådan skal det blive ved med at være. Den frihed er ret fundamental, hvis man spørger mig.
- Regeringen kommer derfor ikke til at blande sig i, hvilket materiale lærerne vælger at bruge.
- Det er også grunden til, at jeg har været tilbageholdende med at blande mig i diskussionen om denne sag i pressen. Det handler ikke om, hvad jeg mener, man bør eller ikke bør gøre ude på skolerne. En undervisningsminister skal, efter min mening, være meget påpasselig med at komme med udtalelser, der af skolerne kan tolkes som en instruks i at undervise i det ene eller undervise i det andet. Det er op til skolerne og lærerne selv.
- Vores undervisningssystem bygger på lærernes ret til fagligt at bedømme, hvilken undervisning der gavner deres elevgruppe – under skolebestyrelsens ansvar. Og den frihed tager jeg faktisk ret alvorligt.

4. Undervisningsforløb på Emu'en

- Det andet ben i jeres spørgsmål handler om, hvordan lærerne bistås til at behandle svære emner i deres undervisning.
- I spørger direkte til, om jeg vil få udarbejdet et undervisningsforløb til læringsportalen emu.dk, som kan inspirere og hjælpe lærerne til at planlægge et forløb om Tegningesagen.
- Først og fremmest vil jeg slå fast, at Emu'ens overordnede formål er at styrke spredning af viden og god praksis samt fremme refleksion over egen praksis blandt lærere og ledere.
- Sidste år blev Emu'en relanceret i et nyt format, og i den forbindelse blev antallet af materialer på portalen reduceret væsentligt. Den nye Emu præsenterer primært inspirationsmaterialer som er videns- og forskningsbaserede eller afprøvede i praksis.
- Der findes stadig enkelte forløb på den nye Emu, men det er generelle forløb, der giver overordnede ideer til, hvordan man for eksempel kan arbejde ud fra et kompetenceområde, en bestemt metode mv. Det er ikke længere i så høj grad indholdsforløb. Og der er derfor ikke fokus på at gennemgå konkrete historiske begivenheder. For bare at tage nogle eksempler er der på Emu'en *ikke* forløb

om ellers relativt centrale ting i den danske historie som for eksempel Jyske Lov, Første Verdenskrig eller Ungdomsoprøret. Begivenheder som ellers alle kan være relevante at inddrage i undervisningen. Men netop fordi Emu'en har den karakter, den har, betyder det, at det ikke er tænkt at være her, man finder konkrete undervisningsforløb i konkrete ting.

- I Danmark har vi tradition for, at undervisningsmaterialer laves af forlag på et frit marked eller af andre aktører. Det kan fx være Sex & Samfund, det kan være vidensmiljøer som Astra eller tilsvarende – og nogen gange også af lærerne selv.
- Derfor har jeg heller ikke tænkt mig at få udarbejdet undervisningsmateriale om Tegningesagen til Emu'en. Emu'en er ikke en pendant til de forlag, der udarbejder undervisningsmaterialer i Danmark.
- Jeg kan dog oplyse, at ministeriet er i færd med at producere artikler til Emu.dk med inspiration til lærerne om, hvordan de kan undervise i og håndtere kontroversielle emner. Artiklerne er generelle vejledninger og omhandler altså ikke specifikke emner. De peger på brugbare aktiviteter, metoder og tilgange og henviser til materialer, der allerede findes på bl.a. Emu'en.
- Det er selvfølgelig vigtigt at klæde lærerne ordentligt på, så de kan hjælpe eleverne med at føre en oplyst og civiliseret debat om svære emner, der kan være endog meget personlige for nogen af eleverne.

6. Afrunding

- De danske skoler gør et vigtigt arbejde med at undervise og oplyse børn og unge om demokrati og rettigheder.
- Jeg er sikker på, at den genopblussede debat om tegningerne giver anledning til mange faglige overvejelser på landets skoler. Også overvejelser om, hvorvidt Tegningesagen indgår i undervisningen, og hvordan den inddrages, så det fremmer alle elevers læring og refleksion.
- Jeg har stor tiltro til, at vores lærere løfter den opgave.